

HRVATSKA KNJIGA

2023/2024

HRVATSKA KNJIGA

HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA "FILIP KAUŠIĆ" CELINDOF

ČAROBNI SVIJET DJEČJE KNJIŽEVNOSTI NA MREŽI

Dokazano je da su djeca kojoj roditelji, bake i djedovi čitaju svakog dana uspješnija u učenju čitanja i pisanja, ali i u drugim vještinama koje im trebaju u školi i životu – pogotovo u višejezičnome okružju. Rano čitanje potiče maštu, poboljšava pažnju, produbljuje znanje, razvija moralnu osjetljivost, jača samopouzdanje, a pomaže i u stvaranju međugeneracijskih veza između djece i odraslih. Program *Rođeni za čitanje* na poseban način već je uključen u sve projekte Hrvatskoga centra za dječju knjigu, koji djeluje u glavnome hrvatskom gradu u sklopu Knjižnica grada Zagreba već gotovo tri desetljeća, točnije od 1993. godine, a s misijom osnaživanja hrvatske dječje knjige te njihove promocije u zemlji i inozemstvu, osobito među iseljeničkom djecom koja žive u multikulturnim sredinama diljem svijeta. Zaguglaj:

<http://www.kgz.hr/en/hrvatsk-centar-za-djecju-knjigu/medjunarodna-suradnja-7432/7432>

Hrvatski centar za dječju knjigu djeluje i kao nacionalna sekcija međunarodne udruge IBBY (International Board on Books for Young People – Međunarodnog vijeća za dječju knjigu) koja danas okuplja 75 zemalja članica.

Nakladnik Mozaik knjiga – <https://mozaik-knjiga.hr/> - pokrenuo je projekt besplatnih audio slikovnica koje vas čekaju na Mreži pod nazivom "Mozaikova slušaonica". Posrijedi je zapravo projekt digitalne obrade najprodavanijih slikovnica toga nakladnika na hrvatskome jeziku, od odabranih Andersenovih bajki i bajki braće Grimm, preko zabavnih slikovnica za najmlađe, do onih uprizorenih na kazališnim daskama te na malim i velikim ekranima. Projekt ima cilj na atraktivan način odgajati buduće najmlađe čitatelje.

Slušajući priče djeca svladavaju za život potrebne vještine: govor, čitanje i pisanje. Slikovnica je prva, a time i ključna knjiga u djetetovu razvoju, a čitanje i slušanje djela dječje književnosti od najranije dobi razvija strast prema čitanju na jeziku svojih baka i djedova. Projekt "Mozaikova slušaonica" realiziran je uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Digitalno čitanje, uz listanje slikovnice, dodatno potiče usvajanje navike čitanja kod djece.

Nadalje, pozornost nam privlači i internetska aplikacija *book & zbook* – <https://www.bookzbook.com/> - preko koje je trenutačno dostupno više od 45 naslova i 200 sati za slušanje knjiga na hrvatskome jeziku produkcijske kuće *Audio Store Transonica* iz Zagreba. Zvučne knjige priređene su za sve Android i OS pametne uređaje. Među naslovima za djecu koja su odreda bogato opremljena glazbom i zvučnim efektima izdvojamo višejezičnu i višedijalektalnu knjižicu "*Kambelovska ljubavna priča – Kambelovac Love Story*" u izdanju Muzeja grada Kaštela. Poslušajte audio knjige hrvatske dječje književnosti!

Portal *Vrti svoj film* – <https://vrtisvoj.film> – s bazom audiovizualnih zapisa pokrenut je u Zagrebu te donosi niz filmova za djecu i mlade, popraćenih metodičkim uputama i poticajnim nastavnim aktivnostima za razvoj filmske pismenosti. Dostupan je svim školama u Hrvatskoj. Sadržaj portala može biti vrlo koristan i polaznicima hrvatske nastave u inozemstvu, ali i svim zaljubljenicima u film. Nacionalni filmski klasici, odnosno odabrana audiovizualna baština, poslužili su i kao inspiracija za formiranje programskih cjelina portala.

U Muzeju grada Zagreba predstavljen je projekt <http://zagrebnet.mgz.hr/> – *portal zbirki fotografija Muzeja grada Zagreba i platforma za digitalno pripovijedanje*. Ovim projektom omogućava se samostalno i jednostavno pretraživanje fotografija iz fotografskih zbirki te novi uvid u prošlost grada. Namjera je da objavljene fotografije budu izvor informacija za istraživače, studente, učenike i sve koji usavršavaju svoje znanje. Cilj projekta *ZagrebNet* jest predstaviti kulturnu baštinu Zagreba, ponovno otkrivajući vizualni identitet njegovih ulica, trgova, zgrada, ljudi i događaja. *ZagrebNet* je portal koji korisnicima nudi pregled i pretraživanje digitaliziranih povijesnih fotografija Zagreba koje su dio fotografskih zbirki Muzeja grada Zagreba. Uz fotografije i osnovne podatke, aplikacija donosi i priče povezane s njima.

Gradska knjižnica Juraj Šižgorić Šibenik organizira besplatne online radionice iz glazbene, dramske, literarne i likovne umjetnosti. Projekt je financiran putem poziva *Umjetnost i kultura online*, a bespovratna sredstva osigurana su iz Europskog socijalnog fonda i Državnog proračuna Republike Hrvatske. Radionice književnog stvaralaštva veoma su popularne. Prilikom osmišljavanja radionica, računa se vodilo i o novim tehnologijama. Stoga su organizirane radionice 3D ispisivanja i modeliranja tijekom kojih su se polaznici imali priliku upoznati s radom 3D pisača, ali i programom za izradu 3D modela.

Provedene su i radionice audioprodukcije tijekom kojih se učilo kako snimati vlastiti glas i instrumente, a potom sve to smiksati uz pomoć lako dostupne opreme, ali i radionice streamanja videosadržaja. Na ovoj su se radionici sudionici upoznali s prijenosom video i audiosadržaja posredstvom besplatnog softvera *Stream Labs OBS* te su imali priliku naučiti kako uz jednostavnu opremu mogu svoje videosadržaje emitirati putem različitih društvenih platformi kao što su Facebook, Twitch ili YouTube.

MEĐUNARODNI DAN MATERINSKOGA JEZIKA

Međunarodni dan materinskoga jezika, 21. veljače – bila je to prigoda da sve kulturne, obrazovne i znanstvene ustanove odaje počast hrvatskome jeziku, jednom od najsnažnijih obilježja nacionalnoga identiteta. Hrvatski jezik tijekom povijesti bio je i sinonim narodnosti i svojevrsan supstitut državnosti, dom u kojemu se i u najtežim vremenima čuvala i očuvala nacionalna luč. Ljepote i vrednote hrvatskoga jezika se, kako je to i davna i nedavna povijest pokazala, najbolje čuva proučavanjem, učenjem i poučavanjem. Odumire li hrvatski jezik u Gradišću? Lingvistički korpusi su iznimno važni u opisivanju manjinskih govora jer pružaju empirijske podatke o tome kako je zapravo "na terenu" u tim hrvatskim zajednicama diljem svijeta. To znači da imamo statistike o broju naših ljudi u tim zemljama, koliko otprilike ima i govornika hrvatskoga jezika, kakva je infrastruktura što se tiče škola, kulturnih udruga, sportskih klubova i vjerskih ustanova koji - ili njeguju hrvatski jezik ili u kojima se naši ljudi druže itd. To daje neki društveni okvir u kojemu se može bolje razumjeti zašto i kako se određene promjene u jeziku mogu dogoditi. Što se događa s hrvatskim jezikom kao sredstvom komuniciranja među ljudima u zemljama gdje je dominantan jezik u sredinama u kojima žive engleski, njemački, talijanski ili španjolski.

Teško je procijeniti koliko ima govornika hrvatskoga jezika među onih 2,9 milijuna ljudi hrvatskog podrijetla. Dopuštamo si procjenu da od tih 2,9 milijuna naših ljudi u svijetu možda oko 2 milijuna zna hrvatski jezik.

Europska federacija nacionalnih institucija za jezik (European Federation of National Institutions for Language (EFNIL) – <http://efnil.org> – krovna je europska jezična asocijacija koja okuplja nacionalne jezične institucije iz 30-ak europskih zemalja kao što su razni instituti za jezik ili jezični istraživački centri ili pak vijeća. Misija ove asocijacije je očuvanje jezične raznolikosti i jezične ravnopravnosti. Brine se o nacionalnim službenim jezicima država članica EU-a kojih ima ukupno 24, među kojima je i hrvatski jezik. Vijeće Europe govori o 220 do 230 jezičnih manjina na tlu Europe. Svi jezici svijeta danas su umprocesima globalizacije i planetarnog e-biznisa ugroženi engleskim jezikom. Ako nam engleski postane međunarodni jezik, to će se dogoditi na štetu nacionalnih jezika. Visoko obrazovanje, znanstvene publikacije, biznis i slično polja su ljudske djelatnosti kojima prijeti izumiranje naših jezika. Ako na sveučilištima govorimo isključivo na engleskom, dovest ćemo se do toga da nitko od nas neće moći na svojem nacionalnom jeziku govoriti primjerice o fizici, kemiji i sl. Moramo se zato uspješnije koristiti jezičnom tehnologijom za očuvanje svojih jezika.

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – <http://ihjj.hr/> - i <https://jezik.hr/efnil>

Australija je zanimljiva po tome što je priznala hrvatski kao samosvojni jezik. Australski ministar useljeništva Ian McPhee odobrio je Hrvatima u Australiji pravo na upotrebu materinskoga jezika na svim razinama 15. listopada 1980. Imaju radijske i televizijske programe, mrežu hrvatskih škola, ali uočavaju starenje hrvatske zajednice. Na popisu stanovništva jedno od pitanja je – koji jezik govorite kod kuće? Zabilježen je pad u broju onih koji su izjavili da govore hrvatski kod kuće u popisu iz 2016. kada se 56.885 osoba izjasnilo potvrdno dok je 63.617 govornika bilo 10 godina ranije 2006. Situacija nije ružičasta. Hrvatska zajednica u Australiji postizala je vrhunske uspjehe u afirmaciji etničkih prava zahvaljujući liberalnoj vladi Malcoma Frasera (1978), koja je prihvatila više od 50 preporuka pravника Franka Galballyja za što pravičniji status useljenika. U Austro-Ugarskoj Monarhiji ljudi su u velikom broju odlazili, najviše iz Dalmacije u Australiju. Dalmacija je bila gospodarski zapostavljena, a ljudi prisiljeni na iseljavanje.

KNJIŽNICA "NIKOLA ZRINSKI" ČAKOVEC

40 GODINA
DJEČJEG ODJELA
U KNJIŽNICI "NIKOLA ZRINSKI"
ČAKOVEC

Dan hrvatske knjige obilježava se 22. travnja (dan prije svjetskog dana knjige) u spomen na Marka Marulića koji je toga datuma 1501. godine dovršio Juditu. Marulićev je ep, kao prvo veliko autorsko djelo objavljeno na hrvatskom jeziku (do tada je pisao na latinskom), pomoglo stvaranju hrvatskog nacionalnog identiteta i hrvatske kulturne baštine. Dan hrvatske knjige je proglašen 1996. godine, odlukom Sabora Republike Hrvatske.

Na isti dan 1900. godine, utemeljeno je Društvo hrvatskih književnika, koje od 1997. godine dodjeljuje 3 godišnje nagrade Dana hrvatske knjige, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske:

- "Judita" – za najbolju knjigu ili studiju o hrvatskoj književnoj baštini,
- "Davidias" – za najbolji prijevod djela iz hrvatske književne baštine na strane jezike ili najbolju knjigu, odnosno, studiju inozemnog kroatista o hrvatskoj književnoj baštini
- "Slavić" – za najbolji autorski knjigom objavljeni prvijenac.

Snažna želja, hrabrost i ljubav prema Domovnini nagnala je nekolicinu Hrvata davnih 60-ih godina da osnuju radio koji će na hrvatskom jeziku prenositi vijesti iz Lijepe Naše:

HRVATSKI RADIO NEW YORK !

Zima 1969. godine. Jedne večeri sredinom veljače okuplja se grupa Hrvata u dvorani stare crkve Hrvatske župe sv. Ćirila i Metoda na 550 West, 50. ulici na Manhattanu. Njihova je želja pokrenuti radio emisije za hrvatsku zajednicu u New Yorku i okolici. Hladna, snježna večer spriječila je mnoge domoljube da dođu na tu osnivačku sjednicu Hrvatskog radio kluba. Te večeri u dvorani su se našli članovi - utemeljitelji: **Mirko Barić, Jerko Colich, fra Mladen Čuvalo, Miro Gal, Bruno Govorčin, Ivan Kundid, Vinko Kužina, Marko Kristić, Ivan Labrović, Eduard Martek, Krunoslav Mašina, fra Vitomir Naletilić, Ante Nosić, Ivan Pintar, Đuro Raguz i Božo Radalj.** Mnogi od njih danas više nisu s nama s toga laka im zemlja. Počivali u miru Božjem.

Za predsjednika je izabran Miro Gal sa zaduženjem da što ranije pronađe radio postaju u New Yorku iz koje bi se mogao emitirati hrvatski program. Gal je svoju zadaću izvršio munjevitom brzinom. Svega deset dana nakon Osnivačke skupštine radio postaja WHBI drži polusatni program na hrvatskom jeziku. Ali, tek je tada trebalo zasukati rukave i raditi nešto u čemu nitko od tih amatera – osnivatelja nije bio iskusan. Klub nije imao potrebnu tehniku, čak ni gramofonske ploče. A da stvar bude gora, od raspoloživog novca mogle su se emitirati tek dvije emisije. Trebalo je brzo reagirati jer je prva emisija slijedila za nekoliko dana.

Prva emisija emitirana je 22.veljače 1969.

DO WEBA BEZ ZNANJA!

Nekoć, kad smo htjeli vlastitu web stranicu – bilo kao neki oblik osobnog dnevnika, mjesta gdje ćemo pratiti i komentirati aktualnosti, da bismo njome predstavljali svoj posao ili hobi, ili nešto četvrto – morali smo imati smisao za dizajn i znati programirati. Danas takvo što više nije potrebno. Na Internetu su dostupna brojna instant-rješenja i intuitivni alati koji baš svakome omogućavaju da izradi vizualno dopadljivu i vrlo funkcionalnu stranicu čiji je smisao svijetu prezentirati i prodati vlastiti proizvod ili uslugu.

Časopis "*Hrvatska Knjiga*" bavi se analizom i istraživanjem knjiga na hrvatskom jeziku. Koristi se isključivo operativni sustav Linux – ne trebamo ni Microsoft ni operativni sustav Windows ove tvrtke.

Pozabavit ćemo se problematikom hrvatske knjige i u prvi plan staviti izradu stranica o hrvatskoj knjizi.

Knjige o vinu, stranice o vinu? Zač ne! Na peldu: *Luka Krajančić* važi danas za jednog od najcjenjenijih vinara u Hrvatskoj. *Pošip Sur lie* je prvo hrvatsko bijelo suho vino koje je osvojilo zlatnu medalju u Bordou (Bordeaux). Ovo vino se dobija metodom odležavanja vina na talogu kvasca. On koristi za njegovu proizvodnju grožđe iz svojih najstarijih vinograda. Njegovo prvo vino bio je *pošip Intrada* kog je američki *Wine & Spirits Magazine* u specijalnom jesenjem izdanju 2012. godine uvrstio na listu 100 najboljih vina u svijetu. Druga *Krajančićeva* vina su *Opera* (desertno, poluslatko vino) i *Ježina* (vino koje dolazi iz najmlađih vinograda). Vina sa potpisom Luke Krajančića svojevrzni su kult kod ljubitelja vina u Hrvatskoj i izvan njenih granica. Njegova vinarija je uz more, u selu Zavalatica.

Prognoze o "*propasti štampe*" odnosno tiskanog novinarstva nisu nikakva novost. Tiskani mediji, ipak, neće baš doista propasti, zbog niza faktora, barem ne svi. Oni koji žele postojati i dalje, za što je nužno ostvarivati financijsku zaradu, dakle zaradu prodajom odgovarajuće minimalne naklade i oglasnog prostora, nužno se moraju mijenjati.

Za mnoge ljude dostupnost Interneta i mogućnost "*downloaditi s Interneta*" je najvažnije. I besplatan sadržaj – onakav sadržaj kakvog ne možete pronaći nigdje drugdje. Za širu dostupnost je ipak uputnije sve prebaciti na *YouTube*, imati svoj *YouTube kanal*.

Radimo *podcast* u kojem pretresamo aktualne događaje. To su otvorena razmišljanja na neke teme koje nas zanimaju. Složiti *audio podcast* znači i *postprodukciju* – montaža, "*pegljanje zvuka*" itd.

Mi smo u stanju stavljati pojedine priloge na vlastiti server. Na njemu pojedine priloge objavljujemo samostalno. Ne oslanjamo se na državu kao drugi! Pristupili smo sadržaju na jedan drugačiji način.

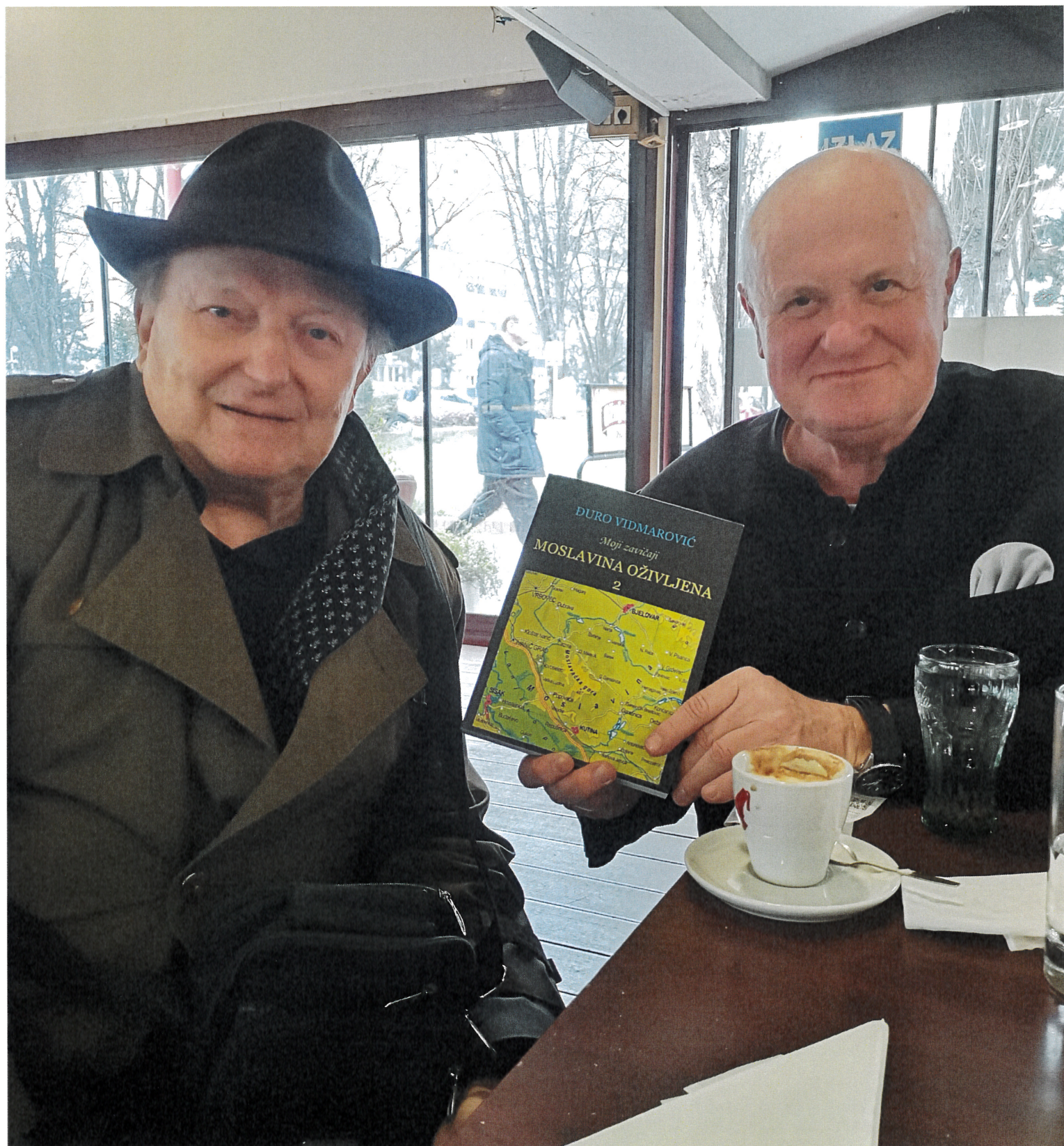

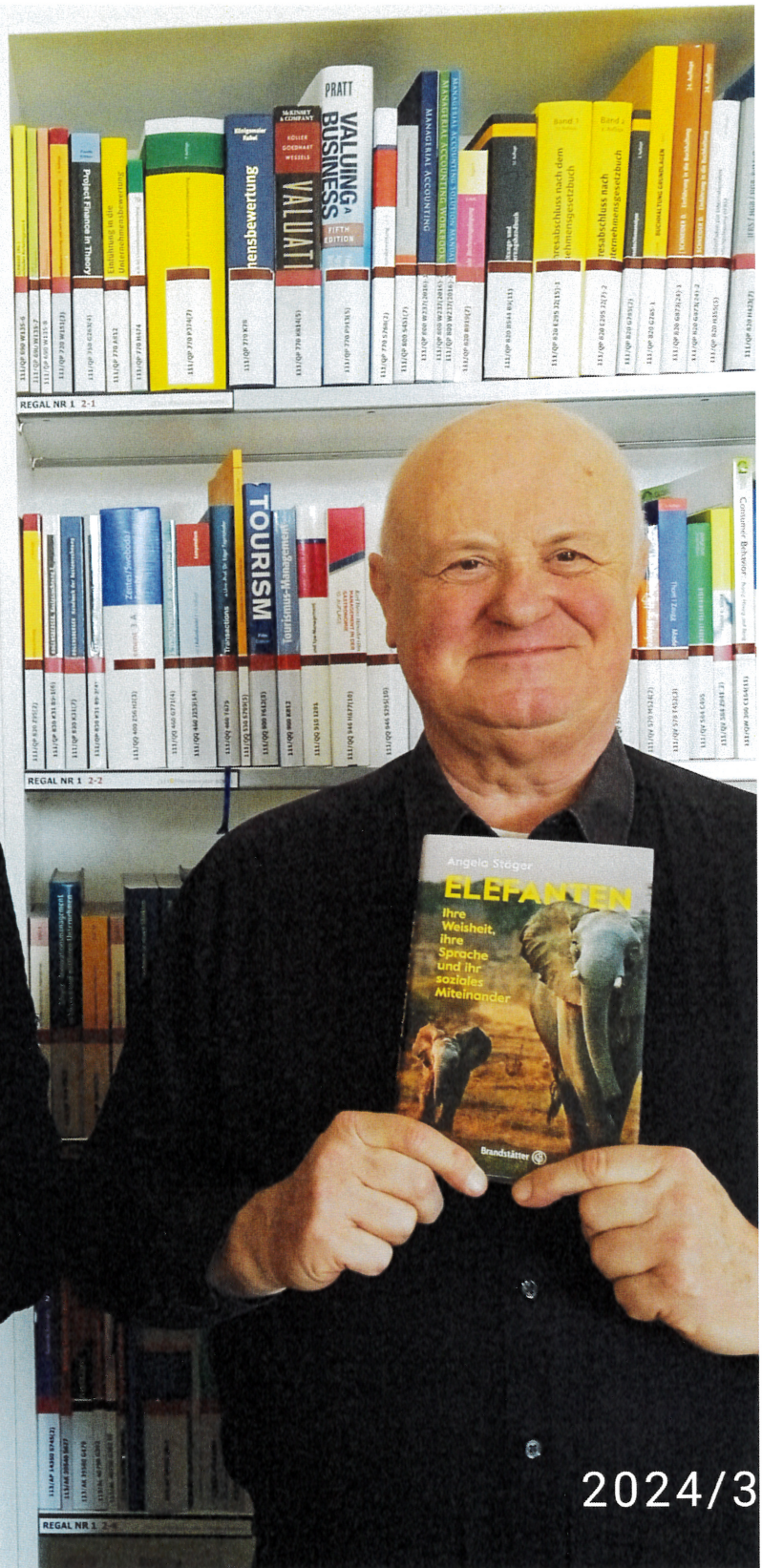
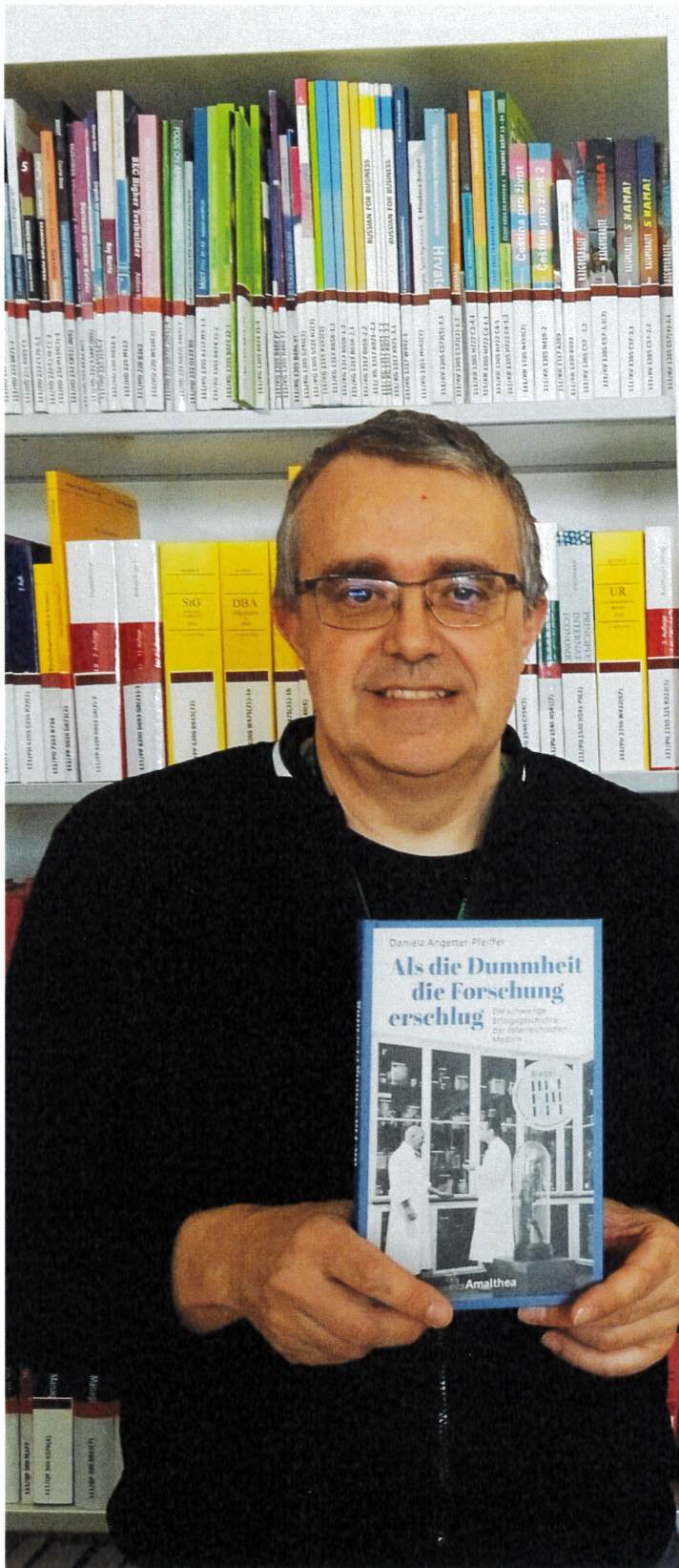
Dr. Herbert GASSNER

Dr. Herbert GASSNER - koristi isključivo Linux

University of
Zagreb *Središnji ured za međunarodnu suradnju*

KLASA: 605-01/24-07/01
URBROJ: 251-25-16/8-24-5
Zagreb, 20. ožujka 2024.

Dr. Herbert Gassner
Hirmerstr. Nr. 5
A-7034 ZILLINGTAL/CELINDOF
E-mail: herbert.gassner@gmail.com

**Predmet: Ponuda stipendije za Sveučilišnu školu hrvatskoga jezika i kulture 2024
- 24. lipnja do 19. srpnja 2024.**

Poštovani dr. Gassner,

u cilju nastavka naše suradnje, Sveučilište u Zagrebu željelo bi i ove godine Institutu „Philippus Kausich“ ponuditi jednu stipendiju za učenje hrvatskoga jezika u sklopu Sveučilišne škole hrvatskoga jezika i kulture koja će se održati u Zagrebu od 24. lipnja do 19. srpnja 2024. g. Kao što ste već upoznati, Sveučilišna škola organizira se u suradnji Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske matice iseljenika, a njezin program sastoji se od akademskog te programa kulture.

Stipendija pokriva školarinu, smještaj te 50% iznosa za kulturni program. Stipendist sam pokriva putni trošak i troškove prehrane, kao i drugu polovicu programa kulture u organizaciji Hrvatske matice iseljenika (125 eura).

Ljubazno molimo poslati prijavnu dokumentaciju vašeg kandidata i pismo nominacije **do 15. travnja 2024.** na bspoljaric@unizg.hr, a originale po mogućnosti do kraja travnja na adresu: **Sveučilište u Zagrebu, Središnji sveučilišni ured za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju, Trg Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb.** Prijavnu dokumentaciju sačinjavaju sljedeći dokumenti:

- prijavni obrazac
- pismo motivacije i kraći životopis
- pismo preporuke
- dokaz o poznavanju hrvatskoga jezika, ako postoji
- adresa kandidata na koju Sveučilište u Zagrebu izabranom kandidatu može poslati potvrdu o prihvatu.

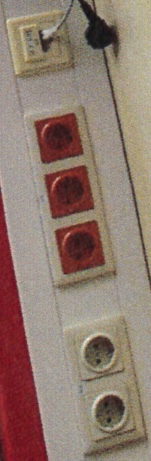
Informacije o Sveučilišnoj školi hrvatskoga jezika i kulture 2024. dostupne su na poveznici <http://www.unizg.hr/homepage/learn-croatian/university-school-of-croatian-language-and-culture/> ili se mogu dobiti na croatianlang@unizg.hr. Prijavni obrazac je priložen ovome pismu.

Izabrani kandidat koji će pohađati Sveučilišnu školu mora posjedovati zdravstveno osiguranje te osiguranje od nezgode.

Pismo potvrde izabranom će kandidatu biti poslano do 15. svibnja 2024. godine.

S poštovanjem,
Dr. phil. Branka Roščić, voditeljica Ureda

Eisenstadt
Željezno
Kismarton
Tikni Martona

Herbert Gassner
Celindof

z arhiva: Svećenka iz
Židana / Aus dem Ar-
chiv: Osterrezept au ...
04:05 Min.

Čitanje u Celindofu /
Vorlesetag in
Zillington/Celindof
03:57 Min.

Kalendar priredab /
Veranstaltungskalen-
der
01:29 Min.

Volksgruppen | Dobar dan, Hrvati

Čitanje u Celindofu / Vorlesetag in Zillington/Celindof

Pod geslom „Čitanje otvara svit“ su bile sve škole pozvane, da sudjeluju pri Austrijskom danu čitanja naglas. Ali ne nek školarice i školari su slijedili tomu apelu, nego i drugi ljubitelji štanja. U Celindofu su se akciji priključili različni autori, ki su predstavili i hrvatske tekste. Unter dem Motto „LESEN. Öffnet die Welt“

1102

**ÖSTERREICHISCHER
VORLESETAG**

P Österreichische Post AG Prio Brief

Abs.: echo medienhaus ges.m.b.h., Windmühlgasse 26, Stiege 1, 2. Stock, 1060 Wien

Herbert GASSNER
Hirmerstraße 5
7034 Zillingtal

Wien, März 2024

ÖSTERREICHISCHER VORLESETAG – Ihr Buch

Liebe Vorleserin, lieber Vorleser,

Danke, dass Sie den ÖSTERREICHISCHEN VORLESETAG mit einer Lesung unterstützen werden.

Bitte finden Sie anbei das Vorlesebuch 2024.

Wir wünschen Ihnen und Ihren Zuhörerinnen und Zuhörern viel Vergnügen beim Vorlese-Event!

Liebe Grüße
Ihr Team vom ÖSTERREICHISCHEN VORLESETAG

Eine Initiative aus dem

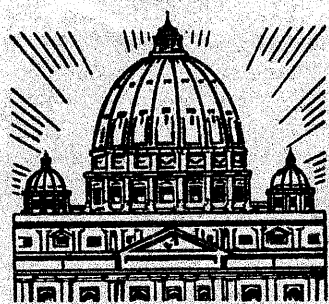

BISKUPIJE

CRIKVENI GLASNIK

NABOŽNI LIST

ŽELJEZNA

GRADIŠČA

Ljeto 25 — br. 11

22. marca 1970

Cijena 60 g

DOMAĆI GLASI

Celindof: Pogreb. 6. o. m. umrla je po teškoj ali nek kratko durajućoj nemoći u 72. ljetu svoje starosti jedna od najvernijih žen Celindofske fare, Marija Gassner rođena Eiweck.

Pokojna je bila daleko i široko poznata dobra majka i skrbna gospodarica. Kot pel-dodavna kršćanka hodila je svaki dan k sv. maši i sv. pričesćanju. Najveće zasluge stekla si je tim, da je dugoljet kinčila našu farsku crkvu. A bila je i gorljiva misio-narka na domaćem misionskom polju. Ona se je skrbila za papinsko misionsko djelo u Celindofu i imala je stalno 36 kotrigov. Nedilju 8. o. m. smo ju pokopali. Neizbrojni ljudi iskazali su joj svoje visokocijenjenje, med njimi mnogi iz Štikaprona, Vorištana i Kreništofa. Bog joj budi plaćnik za sve nje dobre čine!